

**ПАРАЗИТАРНА ІНВАЗІЯ: РОЛЬ У РОЗВИТКУ
ХРОНІЧНОГО ПАНКРЕАТИТУ**

**Т.М. Христич, В.П. Пішак, Т.Б. Кендзерська,
О.І. Захарчук**

Резюме. Описаний вплив супутньої паразитарної інвазії на перебіг хронічного панкреатиту, що супроводжується зміною клінічної картини захворювання й вимагає диференційованого підходу при виборі методів діагностики та лікування.

Ключові слова: паразити, інвазія, хронічний панкреатит, клініка, лікування.

**PARASITIC INVASION: ROLE OF DEVELOPMENT OF
CHRONIC PANCREATITIS**

**T.M. Khristich, V.P. Pishak, T.B. Kendzerskaya,
O.I. Zaharchuk**

Abstract. It has been established the influence of associated parasitic invasion on the course of chronic pancreatitis, which is accompanied by changing of clinical picture of the disease and requires the differential approach during methods of diagnostics and treatment choosing.

Key words: parasites, invasion, chronic pancreatitis, clinic, treatment

Bukovinian State Medical University (Chernivtsi)

*Clin. and experim. pathol.- 2007.- Vol.6, №4.-P.44-48.
Надійшла до редакції 31.08.2007*

Рецензент - проф. О.І. Федів

УДК 616.36-002.2-06:612.017.1

**Т.М. Христич
Я.М. Телекі
Л.О. Захарчук
Д.О. Гонцарюк**

Буковинський державний медичний
університет, м. Чернівці

Ключові слова: хронічний гепатит,
імунний статус, біліарна система,
імунодефіцит, паразитози.

**ІМУННИЙ СТАТУС ХВОРИХ НА
ХРОНІЧНІ ГЕПАТИТИ З СУПУТНЬОЮ
ПАТОЛОГІЄЮ БІЛІАРНОЇ СИСТЕМИ
ПАРАЗИТАРНОГО ГЕНЕЗУ**

Резюме. Досліджено у хворих на хронічний гепатит невірусної етіології особливості імунного статусу. Указано на значний імунний дисбаланс із переважним пригніченням функціонального стану клітинного імунітету з наступним пригніченням антибактеріального імунітету на фоні прогресування тяжкості захворювання та наявності супутньої біліарної патології паразитарного генезу.

Вступ

Відомо, що основною функцією імунної системи є забезпечення імунного нагляду за сталістю генетичного гомеостазу організму та елімінація генетично чужорідних, сторонніх агентів екзо- та ендогенного походження [1,2,8,9]. Поряд із цим, система імунітету є однією з найбільш дієвих ланок у формуванні патогенезу багатьох захворювань внутрішніх органів. Доведена патогенетична роль імунних порушень та патологічних імунних реакцій у розвитку хронічних гепатитів (ХГ) [3,4,5,8] паразитарного генезу, реалізація яких значною мірою визначається функціональною

активністю основної ланки імунітету - лімфоцитів [6,7].

Мета дослідження

Вивчити особливості імунного статусу у хворих на хронічні гепатити невірусної етіології, зокрема, паразитарного походження, залежно від ступеня тяжкості.

Матеріал і методи

Загальну кількість Т-лімфоцитів у периферичній крові визначали методом спонтанного Е-розеткоутворення (Е-РУК) за методом Jondal et al. (1972) у модифікації А.М.Чередаєва (1989), теофілінза-

лежних розеткоутворюючих клітин (теофілін-чутливих (ТФЧ) і теофілінрезистентних (ТФР) за методом Limatibul S. et al. (1978) з обчисленням коефіцієнту ТФР/ТФЧ. ТФР-РУК трактувались як субпопуляція, збагачена Т-супресорами. Вміст В-лімфоцитів у периферичній крові визначали методом розеткоутворення (ЕАС-РУК) за методом А.М.Чередаєва (1976), кількість "активних" розетко-утворювальних клітин (А-Е-РУК) за методом Smith et al. (1975), фагоцитарну активність (ФА) нейтрофілів і фагоцитарне число (ФЧ) за поглинанням нейтрофільними лейкоцитами стафілококу № 209 за методом К.Ф. Чернушенко, Л.С. Колосової (1978). Рівень імуноглобулінів основних класів (A,M,G) у сироватці крові досліджували за методом радіальної імунодифузії за методом G.Mancini et al. (1965), концентрацію ЦІК методом преципітації у 5% розчині поліетиленгліколю за методом Dideon, Laver (1977).

Обговорення результатів дослідження

У хворих на ХГ паразитарної етіології зміни клітинної ланки системного імунітету прямопропорційні ступеню тяжкості перебігу - чим тяжче передбігає захворювання, тим глибші зміни активних показників клітинної ланки імунітету. Глибина вторинного імунодефіцитного стану хворих на ХГ паразитарного генезу залежить від тяжкості перебігу. У хворих на ХГ з легким перебігом змінення основних показників носить I рівень імунних порушень, а такі показники як відносна кількість Т-лімфоцитів, активних Т-лімфоцитів та Т-супресорів/цитолітичних лімфоцитів відносяться до II рівня імунних порушень, у хворих на ХГ із середнім та тяжким перебігом зміни основних показників клітинної ланки системи імунітету носять III рівень імунних порушень, що вказує на необхідність проведення у цих хворих імунореабілітації.

Аналізуючи показники відносної кількості В-лімфоцитів залежно від ступеня тяжкості перебігу, спостерігаємо збільшення його значення у напрямку від легкого до тяжкого ступеня тяжкості із максимальним значенням у групі хворих із тяжким ступенем тяжкості ($p < 0,05$), що свідчить про хронізацію запального процесу в печінці та жовчному міхурі при супутніх паразитарних інвазіях.

Висновок

У хворих на хронічний гепатит паразитарного генезу спостерігається значний імунний дисбаланс із переважним пригніченням функціонального стану клітинного імунітету, зокрема Т-клітинної ланки та фагоцитарної активності, з наступним пригніченням антибактеріального імунітету на фоні

прогресування тяжкості захворювання та наявності супутньої біліарної патології паразитарного походження.

Література. 1. Астаф'єв Б.А. Иммунологические проявления и осложнения гельминтозов. - М., 1987. - 124с. 2. Озерецковская Н.Н. Подходы отечественной школы паразитологов - иммунолог к терапии паразитарных болезней // Медицинская паразитология. - 1998. - № 2. - С. 12-15. 3. Христич Т.Н., Шишак В.П., Кендзерська Т.Б. Хронический панкреатит: нерешенные проблемы. - Черновцы: Медуніверситет, 2006. - 280 с. 4. Шахгильдян И.В. Характеристика группы высокого риска инфицирования вирусом гепатита С. // Информационный бюллетень "Вирусные гепатиты". - 2000. - Т.2, №9. - С. 3-4. 5. Gaeta G.B., Stroffolini T., Chiaramonte M., Ascione T., Stornaiuolo G., Lorello S., Sagnelli E. et al. Chronic hepatitis D: a vanishing disease? An Italian multinational study // Hepatology. - 2000. - №32. - P. 824-827. 6. Fattovich G., Giustina G., Christensen E., Pantalena M., Zagni I., Realdi G., Schalm S.W., and the European Concerted Action on Viral Hepatitis (Eurohep). Influence of hepatitis delta virus infection on morbidity and mortality in compensated cirrhosis type B. // Gut. - 2000. - №46. - P. 420-426. 7. McMahon B.J., Parkinson A.J. Clinical significance and management when antibody to hepatitis B core antigen is the sole marker for HBV infection. // Viral Hepatitis Rev. - 2000. - №6. - P. 229-236. 8. Rodriguez-Mendez M.L., Gonzalez-Quintela A., Aguilera A., Barrio E. Prevalence, patterns and course of past hepatitis B virus infection in intravenous drug users with HIV-1 infection. // Am J Gastroenterol. - 2000. - №95. - P. 1316-22. 9. Yuen M.F., Cheng C.C., Laufer I.J., Lam S.K., Ooi C.G.C., Lai C.L. Early detection of hepatocellular carcinoma increases the chance of treatment: Hong Kong experience. // Hepatology. - 2000. - №31. - P. 330-335.

ІМУННИЙ СТАТУС БОЛЬНИХ ХРОНИЧЕСКИМИ ГЕПАТИТАМИ С СОПУТСТВУЮЩЕЙ ПАТОЛОГІЕЙ БІЛИАРНОЇ СИСТЕМЫ ПАРАЗИТАРНОГО ГЕНЕЗА

Т.Н. Христич, Я.М. Телеки, Л.А. Захарчук,
Д.А. Гонцарюк

Резюме. У больных хроническими гепатитами невирусной этиологии исследованы особенности иммунного статуса. Указано на значительный иммунный дисбаланс с преобладающим угнетением функционального состояния клеточного иммунитета с последующим угнетением антибактериального иммунитета на фоне прогрессирования тяжести заболевания при наличии сопутствующей билиарной патологии паразитарного генеза.

Ключевые слова: хронический гепатит, иммунный статус, билиарная система, иммунодефицит, паразитозы.

IMMUNE STATUS OF PATIENTS WITH CHRONIC HEPATITIS AND ASSOCIATED PATHOLOGY OF THE BILIARY SYSTEM OF THE PARASITIC GENESIS

T.N. Khristich, Ya.N. Teleky, L.O. Zakharchuk,
D.O. Goncharuk

Abstract. The peculiarities of immune status in patients with chronic hepatitis of nonviral etiology have been studied. It was revealed the considerable immune dysbalance with the functional state of the cellular immunity decrease and further antibacterial immunity decrease on the background of the disease course progressing and presence of the associated biliary pathology of parasitic genesis.

Key words: chronic hepatitis, immune status, biliary system, immunodeficiency, parasitoses.

Bukovinian State Medical University (Chernivtsi)

Clin. and experim. pathol.- 2007. - Vol. 6, №4. - P.48-49.

Наочила до редакції 17.09.2007

Рецензент - проф. О.І. Федів